

Glem ikke den lokale forankring

- Om landvindmøller og grøn omstilling

1. Lokal forankring af landvindmøller?

Om vindmøller sagde Statsminister Mette Frederiksen i sin åbningstale ved starten af Folketingsåret den 3. oktober 2023, at:

”...vi selvfølgelig skal sikre en ordentlig kompensation til de naboer, der bliver berørt.”

Hermed peger Statsministeren på noget helt centralt.

Fra Nørrekær Enges Vindmølleforening vil vi gerne tilføje at:

”... vi selvfølgelig skal sikre en ekstraordinær ordentlig kompensation til de naboer, der bliver allermest berørt”.

Man skal behandle den enkelte borger ordentligt. Det gøres ved at kompensere de, det går allermest ud over, ordentligt.

2. Hvad skal der så til?

a. En ekstraordinær ordentlig kompensation til de naboer, der bliver allermest berørt

De borgere, der bliver allermest berørt af møllerne i områder, hvor der opstilles landvindmøller, får med de gældende VE-ordninger langt fra en kompensation, der matcher de gener, de oplever.

Hvis man skal mindske den lokale modstand, der ofte bremser nye vindmølleprojekter, skal der markant mere til. Der skal være tale om løsninger, der batter noget. De beløb, der er gældende i de nuværende VE-ordninger, rækker slet ikke

Der er brug for, at Regeringen, sikrer en ekstraordinær ordentlig kompensation til de naboer, der bliver allermest berørt af vindmøllerne.

VE-ordningerne bør derfor udvides på denne måde:

- Salgsoptionsordningen skal omfatte naboer i en afstand af 10 gange møllehøjde
- VE-bonusordningen skal omfatte naboer i en afstand af 10 gange møllehøjde og taksten skal mindst fordobles
- Borgerne i de berørte områder skal sikres et lokalt forankret folkeligt medejerskab til møllerne. Afkastet til lokalsamfundet placeres i en lokal almennyttig fond, hvis hovedformål skal være at støtte lokale udviklingsprojekter.
- VE-opstillerne skal have mulighed for at tilbyde ekstra billig grøn strøm til naboerne til vindmøllerne. De juridiske udfordringer, der måtte være i forhold til, at opstiller sælger billig strøm til naboerne, må regeringen finde en løsning på.

b. Fjern usikkerheden om realkreditselskabernes nej til lån til huse tæt på vindmøller.

Realkreditselskabernes udmelding med at fraråde lån til huse tæt på vindmøller nærer for alvor den lokale modstand mod opsætning af vindmøller på land. Hvis denne udmelding realiseres, vil mange borgere i landdistrikterne risikere at blive stavnsbundet til deres hus.

- Den problemstilling er Regeringen nødt til at finde en løsning på, hvis den grønne omstilling skal blive en succes.

3. Hvem er Nørrekær Enges Vindmølleforening?

Nørrekær Enges Vindmølleforening er en forening, der består af knap 1.000 medlemmer i et forholdsvis tyndt befolket område bestående af en række små landsbyer omkring Nørrekær Enge, der er beliggende ved Limfjorden i Nordjylland på grænsen mellem Aalborg og Vesthimmerlands Kommuner.

Foreningen, der blev stiftet i 2016, bakker op om den grønne omstilling under den forudsætning, at der skal være en ordentlig og retfærdig kompensation til naboerne.

På den måde kan de små landsbyer og lokalsamfund, skabe rammerne for en fortælling om en positiv udvikling i de lokalsamfund og landsbyer, som ligger i nærheden af de store energianlæg, der herved bliver løftestang for lokal udvikling.

Nørrekær Enges Vindmølleforening har gennem en dialog med Eurowind Energy, der har ansøgt om opstilling af 40 vindmøller i Nørrekær Enge, opnået en aftale om tildeling af 2% af samtlige driftsindtægter hvert år i møllernes levetid. Det er – så vidt vides - den første aftale af sin slags i Danmark.

Vindmølleforeningens årlige indtægt er således afhængig af strømprisen. Afkastet til Vindmølleforeningen forventes at ligge på mellem 6 og 10 mio. kroner om året – penge som lokalområdet kan bruge til alt fra foreningsliv og velfærd til grønne projekter, der gør livet bedre og billigere for nuværende og kommende beboere.

De mange penge tænkes placeret i en lokal, almennyttig fond, hvis formål skal være at skabe udvikling i lokalsamfundet i omegnen af Nørrekær Enge med henblik på at opnå/fastholde et attraktivt og bæredygtigt samfund, set ud fra et økonomisk, socialt, miljømæssigt og kulturelt perspektiv

Borgerne i lokalområdet har på den måde påtaget sig et ansvar for at fremme den grønne omstilling. Det har overvejende været en positiv oplevelse med en høj grad af opbakning i lokalsamfundet.

Men det har også været en frustrerende oplevelse for Vindmølleforeningens medlemmer og bestyrelse, at mærke og at måtte ”lægge ryg til” en stærk kritik fra de naboer, der vil blive allermest berørt af det store vindprojekt.

En forudsætning for at skabe den rette stemning i lokalsamfundet til i fællesskab at udvikle og fastholde et lokalsamfund, der fortsat er attraktivt for borgerne at bo og bosætte sig i, er, at alle borgere, der bliver berørt af vindmøllerne, føler sig imødekommet med en ordentlig kompensation (som Statsministeren gav udtryk for i sin tale ved Folketingets åbning den 3. oktober).

Det er derfor Nørrekær Enges Vindmølleforening opfordrer Regeringen til at sørge for:

- at VE-ordningerne sikrer en ekstraordinær kompensation til de naboer, der bliver allermest berørt
- at finde en løsning, der sikrer, at Realkreditselskabernes nej til lån til huse tæt på vindmøller ikke realiseres.

Det kan ikke være rigtigt, at man, fordi man tilfældigvis skal være naboer til vindmøller, skal være dårligere stillet økonomisk end alle andre.

Vi håber, at politikerne vil åbne øjnene og se med velvillighed på de naboer, der bor allernærmest på møllerne.

Den grønne omstilling lykkes nemlig kun, hvis vi alle er en del af den.

Nørrekær Enge den 5. november 2023

På vegne af Nørrekær Enges Vindmølleforening

Emil Olsen, formand og bosiddende i Vesthimmerlands Kommune
Kontaktoplysninger: murerolsen@hotmail.com, telefon: 27 58 11 40

Helge Christiansen, næstformand og bosiddende i Aalborg Kommune
Kontaktoplysninger: helgechristiansen3@gmail.com, telefon: 30 13 04 00